

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00
F: 01 478 90 21
E: gp.mkgp@gov.si
www.mkgp.gov.si

Zadeva: Zapisnik 20. seje Sveta za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije

Datum sestanka:	3. 4. 2023	Trajanje sestanka:	Od 13:00 do 15.30
-----------------	------------	--------------------	-------------------

Prisotni člani oz. namestniki: prof. dr. Andrej Simončič, Roman Žveglič, Danilo Meolic, Anton Medved, Branko Virag, dr. Tatjana Zagorc, Borut Florjančič, Marijan Pogačnik, Alenka Marjetič Žnidar, Irena Ule, prof. dr. Marina Pintar, prof. dr. Branko Kramberger, Anja Mager, Doris Letina

Odsotni člani: Boštjan Noč, Marjan Vindiš, Tone Hrovat.

Predstavniki MKGP in ostali: Irena Šinko, Tatjana Buzeti, Maša Žagar, Polona Kolarek Novšek, Marjeta Bizjak

Dnevni red:

1. Pozdrav in potrditev sklepčnosti;
2. Pregled in potrditev dnevnega reda;
3. Potrditev zapisnika 18. in 19. seje Sveta za kmetijstvo in podeželje RS;
4. Poročilo o aktivnostih ministrstva in vprašanja ter pobude članov;
5. Začetek izvajanje Strateškega načrta 2023- 2027
6. Izhodišča za pripravo scenarijev zmanjševanja emisij toplogrednih plinov v kmetijstvu za pripravo posodobitve Celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta
7. Razno

Ad. 1
Svet za kmetijstvo je sklepčen.

Ad. 2
Sklep 1: Svet za kmetijstvo in podeželje RS je soglasno potrdil predlagani dnevni red.

Ad.3
Sklep 2: Svet za kmetijstvo in podeželje RS je soglasno potrdil zapisnika 18. in 19. seje.

Ad.4

Ministrica Irena Šinko prisotne seznanila z informacijo Ocena neposredne škode v tekoči kmetijski proizvodnji zaradi posledic suše leta 2022, ki je bila sprejeta na Vladi 30. 3. 2023. Končna ocena škode, ki presega 30 odstotkov običajne letne kmetijske proizvodnje znaša 148.474.650,18 eura. Suša je leta 2022 v 211 občinah prizadela 23.570 oškodovancev, na skupaj 235.182,5 ha kmetijskih površin. Ministrstvo bo v najkrajšem možnem času pripravilo Program odprave posledic škode po suši leta 2022, ki bo podlaga za izplačilo pomoči zaradi suše prizadetim kmetijskim gospodarstvom.

Člani Sveta so se seznanili tudi s problematiko slabega črpanja sredstev na naložbah iz naslova PRP 2014- 2020, kmetje imajo odločbe, zahtevkov pa ni. Zato se išče rešitev v smeri, da bi se ta sredstva sprostila in namenila za druge namene.

Pripravlja se sprememba Zakona o kmetijstvu, ki bi se po novem delil na dva zakona in sicer eden, ki bo urejal kmetijstvo in drug, ki bo urejal področje hrane. Prav tako se bo pripravil Zakon o živinoreji in Zakon o mineralnih gnojilih.

Nadalje je ministrica izpostavila tudi problematiko namakanja in potreba po ureditvi postopkov, da bi lahko zadeve lahko hitreje stekle. Sprememba pri plačilu za naravne ali druge omejitve za leto 2023 (OMD plačilo), ki se izvede in financira v okviru PRP 2014–2020, a ob upoštevanju novega modela točkovanja.

Člani Sveta so vzpostavili tudi vprašanje delovanje varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano in njegovo poročilo za leto 2022 in pa potrebo za pripravo tehničnih navodil za izvajanje Pravilnika o zagotavljanju sledljivosti porekla za nepredpakirano sveže, ohlajeno in zamrznjeno govejo, prašičje, ovčje, kozje in perutninarsko meso, ki se bo začel izvajati s 30. 10. 2023. Posebej je bila izpostavljena potreba po bolj preglednemu označevanju živil, cel kup je označb, ki jih potrošnik preslabo pozna.

Med drugim so se člani Sveta tudi seznanili s potekom prvega Odbora za spremljanje SKP, ki je potekal prejšnji teden na Brdu pri Kranju in kjer so bile predstavljene tudi predvidene spremembe Strateškega načrta, med katerimi je tudi dvig praga za mlade prevzemnike na 330 tisoč evrov.

V razpravi je bilo izpostavljeno zlasti (Letina, Medved, Šinko, Meolic, dr. Kramberger, dr. Simončič, Florjančič, Magar, dr. Zagorc, Virag):

- Mladi so se zahvalili za dvig praga za mlade prevzemnike
- Potrebno je gledati tudi pozitivne zgodbe, če želimo, da bodo mladi prevzeli kmetije
- Poročila varuha odnosov v verigi in pa vprašanje vezano na uvoz govedine
- Predlagajo, da predstavnica DG Sante v okviru obiska glede trajnostne rabe pesticidov obišče tudi Štajersko, vendar je bilo odgovorjeno, da bosta v okviru tega obiska dva oglada in sicer eden na Krasu in drug Gorenjska in okolica Ljubljane
- Opozorilo je bilo glede težav z RKG, tam kjer ni lastnika; UE ne vpisujejo GERK-ov tam kjer ni- pooblastila
- Neodgovorno s strani kmetov, če imajo odprte 2- 3 razpise, zahtevkov pa ne vložijo, potrebno je zadeve proučiti, da se bodo sredstva izkoristila
- Podan je bil predlog, da bi morale šole posodobiti svoje Curriculume za kmetijstvo, na kmetijstvo je treba gledat bolj pozitivno
- Vprašanje vezano na pravilnik za masne bilance
- Mladi potrebujejo podporno okolje za kmetijstvo
- Pravilnik o masnih bilancah bi potreboval tehnična navodila za izvajanje
- Velik problem predstavljajo viški iz EU, v trgovinski košarici se je slovensko meso zamenjalo s tujim, ker je cenejše
- Potrebno bi bilo razmisliti tudi o označevanju, cela poprava znakov, ki jih potrošnik ne pozna, potrebno je osveščanje
- Ali je odmrznjeno meso ustrezno označeno, tega v vitrini ni videti

- Na trg prihaja Ukrajinska moka, slovenski mlinarji so težko konkurenčni in se lahko zgodi, da bo prišlo do zaprtja.
- Vprašanje vezano na Nextgen in na Inštitut za hrano, ne bo, ker je bilo potrebno zmanjšati sredstva v višini 286 mio evrov na nivoju države.

Ad.5

Maša Žagar, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo je na kratko predstavila aktivnosti vezana na začetek kampanje za letošnje leto in z njo povezane vse pravne podlage. Za kampanjo 2023 so bile sprejete naslednje uredbe: Uredba o pravilih pogojenosti, (UL RS št. 166/2022), Uredba o intervenciji dobrobit živali za leto 2023 (IRP28 - Dobrobit živali), (UL RS št. 166/2022); Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o pravilih pogojenosti, Uredba o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (UL RS št. 17/2023), Uredba o plačilih za okoljske in podnebne obveznosti, naravne ali druge omejitve in območja Natura 2000 – (UL RS št. 34/2023), Uredba o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2023 (IAKS uredba) – (UL RS št. 34/2023). Poleg uredb so vezana na kampanjo tudi Pravilnik o razvrstitvi kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (UL RS št. 34/23, z dne 24.3.2023) in Pravilnik o integrirani pridelavi poljščin, zelenjave, hmelja, sadja in oljk ter grozdja (UL RS št. 31/23, z dne 17.3.2023).

Sedaj se na MKGP intenzivno pripravljajo predpisi v okviru SN SKP 2023-2027 – neIAKS (naložbene intervencije) in sicer predlog Horizontalne uredbe za ne-IAKS intervencije (skupne določbe, ki veljajo za vse ne-IAKS intervencije), Uredbe o izvajanju naložb v osnovna sredstva v kmetijstvu in živilstvu iz Strateškega načrta Republike Slovenije za obdobje 2023–2027, predlog Uredbe o izvajanju intervencij Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov in Medgeneracijski prenos znanja, predlog Uredbe o izvajanju intervencije Izmenjava znanja in prenos informacij ter usposabljanja svetovalcev iz Strateškega načrta 2023 – 2027, predlog Uredbe o izvajanju intervencije Podpora za projekte EIP, predlog Uredbe za intervencijo spodbujanje kolektivnih oblik sodelovanja v kmetijskem in gozdarskem sektorju, predlog Uredbe o izvajanju intervencije Konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtrarno Uredba za izvajanje intervencije podpora za dejavnosti informiranja in promocije proizvodov iz shem kakovosti, predlog Uredbe za izvajanje intervencije podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti, predlog Uredbe o izvajanju intervencije Regijskega pristopa povezovanja lokalnih proizvodov s poudarkom na ekoloških proizvodih, predlog Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost za programsko obdobje 2023-2027, predlog Uredbe o izvajanju intervencij s področja zemljiških operacij iz Strateškega načrta Republike Slovenije za obdobje 2023–2027, predlog Uredbe o izvajanju gozdarskih intervencij iz strateškega načrta Republike Slovenije za obdobje 2023–2027, predlog Uredbe za testiranje naravovarstvenih ukrepov na zavarovanih območjih (IRP33) in predlog Uredbe o podpori za ohranjanje, trajnostno rabo in razvoj rastlinskih genskih virov v kmetijstvu (IRP34).

V razpravi je bilo izpostavljeno zlasti (Letina, Virag)

- Zadeve še vedno niso vse jasne- glede evidenc, kontrole bi morale biti v začetku bolj življenjske
- Integrirana pridelava veliko razočaranje, višina plači nikakor niso življenjska

Sklep 3: Svet za kmetijstvo in podeželje RS se je seznanil z aktivnostmi vezane na začetek izvajanje Strateškega načrta 2023- 2027.

Ad. 6

Dr. Jože Verbič iz KIS-a, je članom Sveta predstavil izhodišča za pripravo scenarijev zmanjševanja emisij toplogrednih plinov v kmetijstvu za pripravo posodobitve Celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta (NEPN). Slovenija mora do 30.6.2023 Evropski komisiji predložiti osnutek posodobljenega NEPN, do 30.6.2024 pa posodobljen NEPN. V luči večjih obveznosti (zmanjšanje izpustov TGP za vsaj -55 % do 2030) je treba

povečati tudi ambicije na področju ne-ETS (za vse sektorje bo potrebno obveznosti povečati iz – 20 % na – 27 % do 2030 glede na 2005). V preteklosti so bili pripravljene trije scenariji: a) z obstoječimi ukrepi, b) z dodatnimi ukrepi – ambiciozno ter c) z dodatnimi ukrepi – zelo ambiciozno. NEPN (do 2030) predvideva scenarij b) z dodatnimi ukrepi – ambiciozno (- 1 % do 2030 glede na 2005). Do 2030 enak scenarij kot za NEPN (- 1 % do 2030 glede na 2005), od leta 2035 naprej scenarij c) z dodatnimi ukrepi – zelo ambiciozno, med leti 2030 in 2035 izravnava glede na oba scenarija (- 22 % do 2050 glede na 2005). Ukrepi za katere smo prvotno predvideli, da jih bomo izvedli do 2040, so v veliki meri že sedaj vključeni v SN 2023-27.

Pojasnjeno je bilo, da bo dokument najprej v javni obravnavi, v okviru katere bodo lahko vsi deležniki podali pripombe. Izhodišča veljajo za scenarij z ukrepi (uspešno izvajanje rejskih programov, dobro delovanje JSKS, KOPOP Izboljšanje kakovosti krme in načrtno krmljenje goved in drobnice, krmljenje z zmanjšano količino dušika pri prašičih pitancih). Zmanjšanje emisij TGP bo mogoče ob upoštevanju naravnih danosti za kmetovanje, izboljšanju prehranske varnosti ter povečanju samooskrbe s hrano in sledenju drugim ciljem multifunkcionalnega kmetovanja (zmanjševanje negativnih vplivov na vode, tla in zrak, varovanje biotske raznovrstnosti, ohranjanje kulturne krajine, zagotavljanje dobrobiti živali in ohranjanje/povečevanje zalog ogljika v kmetijskih tleh). Če želimo vse to doseči pomeni, da moramo izboljšati učinkovitost reje. Glede kmetijskih zemljišč je pomembno, da kmetijskih zemljišč ne bomo zmanjševali.

V nadaljevanju so bile predstavljene ocene prirasta za posamezen sektor. Predstavljeni so bili tudi Sklepi iz Sveta za živinorejo: Podpirajo vizijo Dolgoročne podnebne strategije, t.j. zmanjšanje emisij TGP ob upoštevanju naravnih danosti za kmetovanje, izboljšanju prehranske varnosti ter povečanju samooskrbe s hrano in sledenju drugim ciljem multifunkcionalnega kmetovanja, kot so zmanjševanje negativnih vplivov na vode, tla in zrak, varovanje biotske raznovrstnosti, ohranjanje kulturne krajine, zagotavljanje dobrobiti živali in ohranjanje/povečevanje zalog ogljika v kmetijskih tleh. Nadalje je bilo priporočilo Sveta za živinorejo je, da je treba obseg prireje mleka, govejega mesa, mesa drobnice, perutninskega mesa in jajc ohraniti na dosedanji ravni, obseg prireje prašičjega mesa pa povečati (glede na izhodišča). Prav tako so bili mnenje, da je treba bolje izkoristiti potencial zmanjševanja emisij TGP prek izboljšanja učinkovitosti reje živali. To pomeni, da bodo cilji na področju prireje mesa, mleka in jajc doseženi z manjšim številom živali, kot jih redimo sedaj. Živinoreja lahko prispeva k blaženju podnebnih sprememb tudi z učinkovitejšo rabo živinskih gnojil in s tem k zmanjšanju potreb po dušiku iz mineralnih gnojil. Živinska gnojila prispevajo tudi k povečanju zalog ogljika v kmetijskih tleh.

V razpravi je bilo izpostavljeno zlasti (dr. Kramberger, Letina, dr. Zagorc, Marjetič)

- Zmanjševanje emisij glede na intenzivnost proizvodnje, v nižini razvijati druge proizvode, ki bodo dali večjo dodano vrednost, predstavljen je bil tudi problem Irske, ki je emisije TGP izredno povečevala, sedaj imajo načrt za zmanjševanje
- Na tem delu je problem tudi znanje, ki ga primanjkuje
- Blaženje, prilagajanje med biodiverzitetjo, kaj ima pozitivne učinke
- Emisije so to, kar je direktno iz kmetijstva, veliko emisij je tudi od pridelave umetnih gnojil
- Problematika krompirja, ki ga bo še manj
- Kako je z uporabo digestata z vidika krožnega gospodarstva

Sklep 4: Svet za kmetijstvo in podeželje RS se je seznanil z izhodišči za pripravo scenarijev zmanjševanja emisij toplogrednih plinov v kmetijstvu za pripravo posodobitve Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta.

Zapisala:
Marjeta Bizjak

prof. dr. Andrej Simočič
predsednik

4